Европейски парламент
2019 – 2024 г.

tfeu
Документ за разглеждане в заседание

B9-0341/2022

29.6.2022

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявления на Съвета и на Комисията

съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността

относно налагането на национално вето с цел подкопаване на глобалното данъчно споразумение
(2022/2734(RSP))

Жузе Гушман, Манон Обри, Мартин Ширдеван
от името на групата The Left

B9-0341/2022

Резолюция на Европейския парламент относно налагането на национално вето с цел подкопаване на глобалното данъчно споразумение
(2022/2734(RSP))

Европейският парламент,

— като взе предвид трета част и член 116 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),

— като взе предвид член 20 от Договора за Европейския съюз (ДЕС),

— като взе предвид приобщаващата рамка на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)/Г-20 относно свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби (BEPS), озаглавена „Декларация относно решение, базирано на два стълба, за справяне с данъчните предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката“, към която се присъединиха и която одобриха 137 от 141 членове на 4 ноември 2021 г.,

— като взе предвид предложението на Комисията за директива на Съвета за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи в Съюза (COM(2021)0823),

— като взе предвид своята позиция от 19 май 2022 г. относно предложението за директива на Съвета за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи в Съюза[1],

— като взе предвид анализа на Данъчната обсерватория на ЕС от 25 октомври 2021 г., озаглавен „Revenue effects of the global minimum tax: country-by-country estimates“ (Ефект на глобалния минимален данък върху приходите: оценка по държави),

— като взе предвид проучването на Полския икономически институт от януари 2020 г., озаглавено „Tax unfairness in the European Union: towards greater solidarity in fighting tax evasion“ (Данъчна несправедливост в Европейския съюз: към по-голяма солидарност в борбата с укриването на данъци),

— като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

A. като има предвид, че на 8 октомври 2021 г. 136 от 140-те членове на приобщаващата рамка на ОИСР/Г-20 относно свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби се споразумяха за реформа на международната данъчна система в рамките на решение с два стълба за справяне с предизвикателствата, произтичащи от цифровизацията на икономиката, и за ограничаване на конкуренцията в областта на корпоративния данък чрез въвеждането на глобална минимална данъчна ставка от 15%;

[1] Приети текстове, P9_TA(2022)0216.

Б. като има предвид, че през 2020 г. само шест държави — членки на ЕС, са имали ефективен процент под 15%;

В. като има предвид, че няколко кръга преговори доведоха до смекчен ангажимент, по-нисък от първоначалното предложение от 21%;

Г. като има предвид, че прилагането на глобалната минимална данъчна ставка в рамките на горепосочената реформа, основана на два стълба, ще доведе до това държавите да събират приблизително 150 милиарда щатски долара нови приходи годишно[2];

Д. като има предвид, че само ЕС би могъл да увеличи приходите си от корпоративен подоходен данък с приблизително 64 милиарда евро годишно, като наложи минимална ефективна ставка на корпоративния данък от 15% в съответствие със стълб II от това глобално споразумение[3];

Е. като има предвид, че според независими проучвания ставка за ЕС от 25% без изключения би позволила събирането на 234 милиарда евро[4];

Ж. като има предвид, че данъчните въпроси в Съюза подлежат на специална законодателна процедура и се решават с единодушие в Съвета;

З. като има предвид, че всички държави от ОИСР и Г-20, включително всичките 27 държави — членки на ЕС, приветстваха споразумението за реформа на международните данъчни правила през октомври 2021 г.;

И. като има предвид, че въпреки този ангажимент приемането на директива на ЕС за поддържане и прилагане на втори стълб от това международно споразумение (Директива за стълб II) се провали три пъти в състава на Съвета по икономически и финансови въпроси (ECOFIN) поради неуспеха да се постигне единодушие;

Й. като има предвид, че Полша, и последно Унгария, се позоваха на своето национално вето, за да предотвратят приемането на Директивата за стълб II, въпреки че тя беше подкрепена от всички останали 26 държави членки;

К. като има предвид, че Унгария, въпреки че на предходни заседания на Съвета ECOFIN се съгласи с прилагането на директивата, се позова на своето вето на заседанието на ECOFIN през юни 2022 г., след оттеглянето на дълго продължилото вето на Полша;

Л. като има предвид, че публичните приходи, произтичащи от прилагането на Директивата за стълб II в ЕС, биха били особено важни в контекста на войната в Украйна и нейните икономически и социални последици в рамките на ЕС, както и необходимостта от данъчна справедливост и от гарантиране на икономическото

---

2 https://www.oecd.org/tax/international-community-strikes-a-ground-breaking-tax-deal-for-the-digital-age.htm

3 https://www.taxobservatory.eu/wp-content/uploads/2021/10/Note-2-November-2021-1.pdf

4 https://www.taxobservatory.eu/wp-content/uploads/2021/10/Note-2-November-2021-1.pdf

възстановяване след пандемията въз основа на преход към неутралност по отношение на климата;

Общи съображения

1. заявява, че съществуващите международни данъчни правила до голяма степен са остарели и не са в състояние да се справят с нарастващата цифровизация на икономиката и ефективно да ограничат отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци; заявява, че е налице спешна необходимост от реформа на правилата чрез приемането на глобалното данъчно споразумение на ОИСР/Г-20, така че международните и националните данъчни системи и данъчните системи в ЕС да могат да посрещат новите икономически, социални и технологични предизвикателства на 21-ви век;

2. отбелязва с голяма загриженост продължаващата през последните десетилетия надпревара за достигане на най-ниски равнища по отношение на ставките на корпоративния данък в развитите икономики; подчертава рязкото намаляване на средните ставки на корпоративния подоходен данък в ЕС от 33,3% през 2000 г. на 22,7% към 2020 г.[5]; отново изтъква спешната необходимост от налагане на долна граница на корпоративния подоходен данък чрез въвеждането на минимална ефективна ставка от 15% в съответствие със стълб II от глобалното данъчно споразумение;

3. подчертава, че съществуващите данъчни правила и несъответствията между данъчните правила в държавите членки и извън тях, съчетани с липсата на международно сътрудничество, наред с други въпроси, дават възможност на многонационалните дружества да се ангажират с агресивно данъчно планиране, което значително намалява техните ефективни данъчни ставки; припомня, че това положение също така поставя малките и средните предприятия (МСП) в значително неблагоприятно конкурентно положение, тъй като те плащат значително по-високи ефективни данъчни ставки в сравнение с многонационалните дружества, което е неприемливо;

4. изразява съжаление относно факта, че загубите, произтичащи от използването на международни трансакции за избягване на данъци и отклонение от данъчно облагане, лишават държавите — членки на ЕС, от 170 милиарда евро годишно[6];

5. подчертава наскоро приетата си позиция относно Директивата за стълб II, в която се призовава за бързо прилагане не по-късно от м. януари 2023 г.;

6. подчертава, че само между 10 и 15% от мултинационалните дружества са обхванати от международното споразумение и че изключванията и изключенията, включени в споразумението, дават възможност за по-нататъшно избягване на данъци и отклонение от данъчно облагане; подчертава освен това динамичния характер на отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци; призовава

5 https://tradingeconomics.com/euro-area/corporate-tax-rate
6 https://pie.net.pl/wp-content/uploads/2018/07/PIE_Report_Tax_Havens_EU.pdf

Комисията да продължи да актуализира съответното законодателство, за да се справи по-добре с този ключов въпрос;

Текущ процес на вземане на решения и въздействие на националното вето

7. подчертава, че гласуването с единодушие в Съвета по въпросите на данъчната политика не допринася за осъществяването на промените, необходими за справяне с настоящите предизвикателства; изразява съжаление, че настоящото положение често води до забавяния и липса на напредък в хармонизирането на данъчните правила в целия Съюз, което би било от полза за всички;

8. подчертава с дълбока загриженост факта, че националното вето последователно възпрепятства напредъка в редица важни области на данъчното облагане, като вследствие на това предложения като общата консолидирана основа за облагане с корпоративен данък (ОКООКД), преразглеждането на Директивата относно плащанията на лихви и роялти, реформата на Кодекса за поведение при данъчното облагане на предприятията, а сега и Директивата за стълб II, са блокирани в Съвета;

9. изразява съжаление относно факта, че националното вето в областта на данъчното облагане е било експлоатирано, използвано като оръжие и ползвано като разменна монета от някои държави членки за постигане на печалби, получаване на отстъпки и преследване на собствени интереси в области, които не са свързани с данъчното облагане; подчертава, че съществуването на това вето заплашва да затвърди вредните данъчни практики и социалната несправедливост, които подкопават способността на Съюза да функционира ефективно, да насърчава еднакви условия на конкуренция и да защитава висшите интереси на своите граждани и МСП;

Препоръки за действия и области за реформа

10. призовава Унгария незабавно да прекрати безсмисленото блокиране на глобалното данъчно споразумение в Съвета; изразява съжаление относно факта, че една държава членка има капацитета да задържи както прилагането на такова историческо споразумение, така и 26 други държави членки като заложници в борбата за по-голяма данъчна справедливост;

11. подновява своя призив към Комисията да се въздържи от одобряване на националния план за възстановяване на Унгария по МВУ, докато страната изпълни изцяло всички специфични за всяка държава препоръки относно върховенството на закона по линия на европейския семестър и приложи всички съответни решения на Съда на Европейския съюз и на Европейския съд по правата на човека;

12. призовава Комисията да използва процедурата съгласно член 116 от ДФЕС по определени въпроси в областта на данъчното облагане, така че да се отмени изискването за единодушие в случаи, когато Комисията установи, че разлика между законовите, подзаконовите или административните разпоредби на държавите членки нарушава условията на конкуренция на вътрешния пазар; във връзка с това настоятелно призовава държавите членки да приемат прехода от гласуване с единодушие към гласуване с квалифицирано мнозинство в тези области поради тези причини; припомня в тази връзка манифеста на Урсула фон дер Лайен, когато тя беше кандидат за председател на Комисията, който включваше

ангажимент за „използване на клаузите в Договорите, които позволяват предложенията в областта на данъчното облагане да бъдат приемани чрез съвместно вземане на решение и решавани чрез гласуване с квалифицирано мнозинство в Съвета“;

13. призовава Комисията да поднови предложението за преминаване от гласуване с единодушие към гласуване с квалифицирано мнозинство в редица области на данъчното облагане, особено когато те са необходими за борба с данъчните измами, избягването и укриването на данъци, както и в свързаните с данъчното облагане мерки във връзка с опазването на околната среда и постигането на нашата цел за неутралност по отношение на климата до 2050 г. посредством Европейския зелен пакт; припомня речта на бившия председател на Комисията Жан-Клод Юнкер за състоянието на Съюза през 2018 г., в която се призовава за система на квалифицирано мнозинство по въпросите на данъчното облагане;

14. призовава Комисията да обмисли допълнително дали би било целесъобразно глобалното данъчно споразумение да се прилага чрез процедурата за засилено сътрудничество, предвидена в член 20 от ДЕС; освен това призовава Комисията да проучи възможността за създаване на механизъм за прилагане на засилено сътрудничество по подразбиране в ситуации, при които три или по-малко държави членки блокират прилагането на данъчни мерки, които имат за цел да гарантират данъчна справедливост, да се борят с данъчните измами, избягването на данъци и отклонението от данъчно облагане, както и да опазват околната среда;

15. припомня, че данъчната ставка от 15% е абсолютен минимум и насърчава държавите членки да отидат по-далеч и да приемат по-висока данъчна ставка, за да се избегне надпревара за достигане на най-ниски равнища с хармонизация на данъчните ставки от 15%; отбелязва, че тя може само да спомогне за постигането на по-амбициозни многостранни споразумения в бъдеще;

16. подчертава, че при сценарий, при който САЩ блокират международното споразумение, като не прилагат законодателен акт, многостранната конвенция (МТК), която предвижда премахването и замразяването на всички данъци върху цифровите услуги и други подобни мерки до 31 декември 2023 г., вече няма да бъде осъществима и следва да бъде отменена;

17. подчертава легитимността на приемането от държавите членки на мерки за защита на техните данъчни основи, като например неприспадане на разходи, мерки за удържане на данък при източника, ограничаване на освобождаването на дяловите участия и специални изисквания за документиране, особено по отношение на трансферното ценообразуване;

18. подчертава, че неотдавнашни проучвания показват, че Директивата относно данъчното облагане на лихви и роялти и Директивата за дружествата майки и дъщерните дружества позволяват на държавите членки да прехвърлят необлагаеми потоци от пасивни доходи към юрисдикции на трети държави с ниски или нулеви данъци; подчертава освен това, че и двете директиви могат да стимулират дружествата да създават холдингови структури в държави членки с по-ниско данъчно облагане, за да се възползват от освобождаването от данъци, удържани при

източника; призовава Комисията да поднови преразглеждането на Директивата относно данъчното облагане на лихви и роялти, което е блокирано в Съвета.

°

° °

19. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и на парламентите на държавите членки.